

‘Niemand heeft een Drentser baantje dan ik’

ANNEMIEK MEIJER

De rubriek *Hier kom ik weg* is een samenwerking met het Huus van de Taol en giet over Drenten en heur verhalen. Harrie Wolters (51) oet Ieghaor is directeur van het Hunebedcentrum in Börger. Het Hunebed is in Nederland hét icoon van Drenthe. Maor hoe Drents is Wolters zölf eigenlijk?

Think local, act global. Zo werk ik eigenlijk. Lokaal werken en van daaruit de wereld veroveren.” Harrie Wolters gniest derbij. De Engelse zin is net zo goed op hum van toepassing as op het Hunebedcentrum. „De hunebedden zijn eigenlijk een lokaal verhaal, maar ze hebben lijntjes over de hele wereld, want ze zijn overal.”

Zölf is Wolters opgruid in Neidord en hef e later in Grunning en Zuudlaoren woond en nou is Ieghaor zien woonstee. Maor vanoet Drenthe en Grunning hef e de hiele wereld over west. „Als kind was ik al geïnteresseerd in de wereld. Dat begon bij de stripboeken van Suske & Wiske en Asterix & Obelix en het verzamelen van fossielen en mineralen. Ik wilde de wereld ontdekken en dat wil ik nog steeds.”

Hij giet niet veur niks geografie veur ontwikkelingslanden studeren, dan kan e ja ok reizen. Daor-nao kan e as reisleader an de slag bij een organisatie die avontuurlijke wandelvakanties organiseert. „Zes jaar lang mocht ik de wereld over reizen. Dan zat ik weer in Azië, dan in het Midden-Oosten of Afrika... Elk jaar kreeg ik een catalogus en kon ik aankruisen waar ik naartoe wilde. Precies wat ik altijd had gewild.”

Maor allewal het verslavend is, kreg e der nao zes jaor toch tabak

van. „Ik stond soms voor de grootste wereldwonderen, zoals de Taj Mahal en het deed me niks meer. Want als reisleader ben je altijd bezig. Je bent altijd aan het regelen. Dan moet iemand naar huis vanwege een overlijden, dan breekt iemand een been. Ik ben ook zelf een paar keer flink ziek geweest.”

Hij kreg rond 2000 wark in de toeristische sector in Drenthe en van daor oet komp e vijf jaor later in dienst bij het Hunebedcentrum. Hij wordt adjunct-directeur naost Hein Klompmaker en nimp het roer over as die eind 2018 met pensioen giet. „Het hunebed is voor Nederland iets typisch Drents. Internationaal is dat anders: ze liggen overal op de wereld, maar in ons land vrijwel alleen hier. Dus een Drentser baantje dan directeur van het Hunebedcentrum is er niet, haha.”

„Als je me nu vraagt waar ik weg kom, dan is dat het hele Hondsruggebied. Op de gemeente Coevorden na heb ik in het hele gebied gewoond en gewerkt. Ik ken elke centimeter. Ik heb de hele wereld over gereisd, maar dit is waar ik graag woon. Het is niet zo dat Drenthe zoveel mooier is, hoor. Er zijn veel mooiere plekken op de wereld, zoals de Alpen of Vietnam, maar als je het hebt over wat thuis is, dan is het hier, waar mijn wortels liggen.”

Of hij ok Drents prat? „Alleen nog met mijn familie. Dat gaat vanzelf. Met anderen doe ik het nooit. Ook in het Hunebedcentrum niet. Ik heb moeite met het omschakelen. Dat voelt een beetje schizofreen”, lacht e. „Maar we hebben wel Drentstalige vrijwilligers hier. Je kunt rondleidingen krijgen in het Nederlands, Engels, Duits en Drents. Ook hebben we Drentstalige artikelen op onze site. Dat vind ik hartstikke leuk!”

Harrie Wolters is in veul aandere laanden west. FOTO HARRY TIELMAN

‘Verrassend, wat je eigen geheugen je oplevert’

GERTON ALBERS

Het lichaam wil dan misschien niet meer zo goed, zijn geest is nog verbluffend helder. In een gesprek met streekhistoricus Huib Minderhoud vliegen de anekdotes over Coevorden je om de oren. Want Minderhoud (89) mag dan inmiddels tientallen jaren wonen in Dalen, hij blijft voor altijd verbonden met de vestingstad.

Hij was er niet alleen hoofd van de Hervormde School (later Mijndert van der Thijnschool), maar ook kerkvoogd, voorzitter van zwem- en waterpolovereniging De Plons, CHU-raadslid, voorzitter van de stichting Vrienden van het Coevorder museum en ga zo maar door.

Maor bovenal toch vooral het historisch geweten van Coevorden. Tientallen boeken over de lokale geschiedenis heeft hij op zijn naam staan, honderden afleveringen van de rubriek Mo(nu)mentjes schreef hij voor de *Coevorder Courant*.

Altijd ging het over de geschiedenis van een ander. Scholen, kerken, dorpen en de kasteelstad zelf. Voor zijn nieuwste boek zette hij de oorlogsherinneringen uit zijn jeugd in het dorpje Oostendam (tussen Rotterdam en Dordrecht) op papier. Oud-leerling Bé van der Weide, die zelf dit jaar liefst zeven lijvige boeken over de oorlogsjaren in Coevorden uitbracht, was een van zijn vrienden en kennissen die Minderhoud aanspoorde weer te gaan schrijven.

„Na de dood van mijn vrouw Gerda in 2015 zat ik hier ’s avonds maar een beetje te suf-fen. Wij deden alles samen. Ze typte mijn teksten uit, voorzag ze van opmerkingen en bleef altijd maar vragen stellen.” Als ze zo innig samen aan de slag waren voor weer een nieuw boek of historische rubriek, konden ze het soms niet nalaten om ineens vanuit het niets ‘ik hou van jou’ tegen elkaar te zeggen. „Zo waren we”, mijmert Minderhoud.

„Op een dag maakte ze me wakker, omdat ze geen adem meer kon halen. Gerda is altijd blijven doorroken. COPD, constateerde de dokter. We zijn er nog even tussenuit geweest, naar een hotel in Westerbork. Dicht in de buurt, maar ook dat wilde niet meer. Twee weken na de diagnose is ze gestorven. Al die tijd die ons nog gegeven was, hebben we gepraat. Die twee weken zijn me zo dierbaar.”

Minderhoud is een jaar geleden ongelukkig gevallen. Daarom loopt hij met een rollator en staat zijn bed in de woonkamer, in plaats van boven. „Ik word oud, zeg ik vaak tegen anderen. ‘Huib, je bënt oud’, krijg ik steevast als antwoord terug. Tja, zelf wil je dat soms nog niet zien.”

Overdag is er van verveling geen sprake. Met tientallen mensen onderhoudt hij nog regelmatig contact. Onlangs is zijn rijbewijs verlengd, dus hij kan overal nog zelfstandig

naartoe. Hij kookt nog altijd zelf. „Jaja, ik ben niet voor niets padvinder geweest. Ik weet hoe ik me moet redden.”

Maar dan de avonden. Dan zit Minderhoud vaak chagrijnig voor zich uit te staren. Nooit eens denkt hij halverwege de avond dat de dag er wel op zit. Ben je gek, zeg. „Maar dat alleen zijn. Hoeveel mensen ik overdag ook heb gesproken, ’s avonds alleen is iets waar ik maar niet aan kan wennen.” Ga dan vooral weer schrijven, luidde daarom het advies van mensen dicht in zijn buurt.

Een boek dat voor het eerst helemaal over zichzelf gaat, ook dat was even wennen. „Het is verbazingwekkend wat je je allemaal herinnert als je begint te graven in je eigen geheugen. Maar soms zijn er ook hiaten. Bij twijfel belde ik altijd met mijn zus Ada, die in Canada woont.”

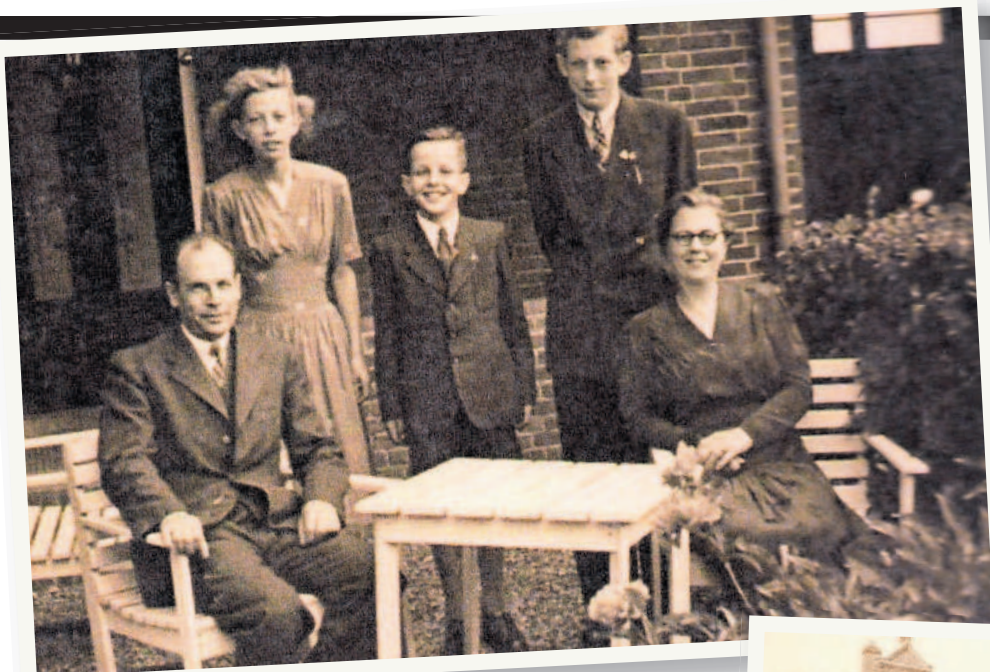
Minderhoud, die bijna acht was toen de Duitsers Nederland binnentrokken, maakte de oorlog van dichtbij mee. Familie op de vlucht, de NSB-burgemeester, het verzet; Minderhoud heeft alles met de blik van een opgroeiende jongen van destijds willen beschrijven. „De oorlog heeft ons gehard. Wij waren onverschrokken, tenminste voor jongens van die leeftijd. Wij sloopten houten palen uit de tankgracht, om ’s avonds de kachel mee te stoken.” Een enkele keer dreigden ze daarbij betrapt te worden door de Duitsers.

Canadezen snapten Huib later wel, toen hij en een kameraad weer op rooftocht waren. „Zij bewaakten de oorlogsbuit, met onder meer flink wat fietsen die de moffen van ons hadden gestolen. We moesten alleen even een sloot overzwemmen om stiekem twee rijwielen voor onszelf mee te kunnen nemen. Dus trokken we onze kleren uit en staken de sloot over. Op de weg terug ging het fout. Een van de Canadezen stapte plotseling de tent uit. Het moet een koddig gezicht zijn geweest wat hij toen zag. Twee blote jongens met fietsen boven hun hoofd, die bijna door de sloot waren. Een bulderend gelach klonk. *‘Come back, you naughty boys!’* Noodgedwongen zetten we onze buit weer terug en dropen af.”

Net als zijn vader ging Minderhoud het onderwijs in. Hij was twee jaar hoofdmeester op een School met de Bijbel in Ooltgensplaat (op Goeree-Overflakkee) toen Coevorden in beeld kwam. „Ik had bedongen dat wij niet twee maar één keer naar de kerk hoefden in Ooltgensplaat, een zwaar christelijke dorp. Daar werden we op aan gekeken, als we ’s ochtends niet kwamen voor de dienst.” Huib en Gerda zouden als jonge tortelduifjes vast nog in bed liggen, suggereerde men. „We mochten niet eens fietsen op zondag.”

Op de scooter ontvluchtten de twee vaak de benauwdheid van het dorp. Op een van hun langere tochten raakten ze verzeild in Drenthe. „Vanuit Groningen reden we langzaam richting Schoonebeek. De N34 was

DRE

Het gezin Minderhoud, met rechts staand Huib, op de foto boven. Rechts een beeld van Oostendam voor de oorlog. FOTO'S PRIVÉ-COLLECTIE

Tientallen boeken schreef streek-historicus Huib Minderhoud over Coevorden en omgeving. Op 89-jarige leeftijd begeeft hij zich voor het eerst ver buiten de provinciegrens, in een boek dat ook nog eens louter over hemzelf gaat.

“
WE SLOOPTEN HOUTEN PALEN
UIT DE TANKGRACHT OM DE
KACHEL MEE TE STOKEN

er nog niet, dus kwamen we dwars door allerlei schattige dorpjes. Met alleen maar vriendelijke mensen. We waren op slag verliefd.”

Overnacht werd er in het majestueuze hotel De Sleuwerick bij het station in Coevorden. „We vonden het stadje meteen zo gezellig. Al die winkeltjes, al die drukte. Dat is er niet meer, ook omdat de gemeente zo nodig een nieuw winkelcentrum aan de andere kant van het spoor moest aanleggen. We hadden destijds meteen een klik met Coevordenaren, toen we een kop koffie dronken in café Arends. We zeiden tegen elkaar dat we beslist moesten uitkijken naar een baan hier.”

Minderhoud was er dan ook als de kippen bij toen hij las over een vacature als hoofd van de Hervormde School. „Een bordpapieren school. Zo werd het gebouw genoemd. Zo krakkemikkig was het.”

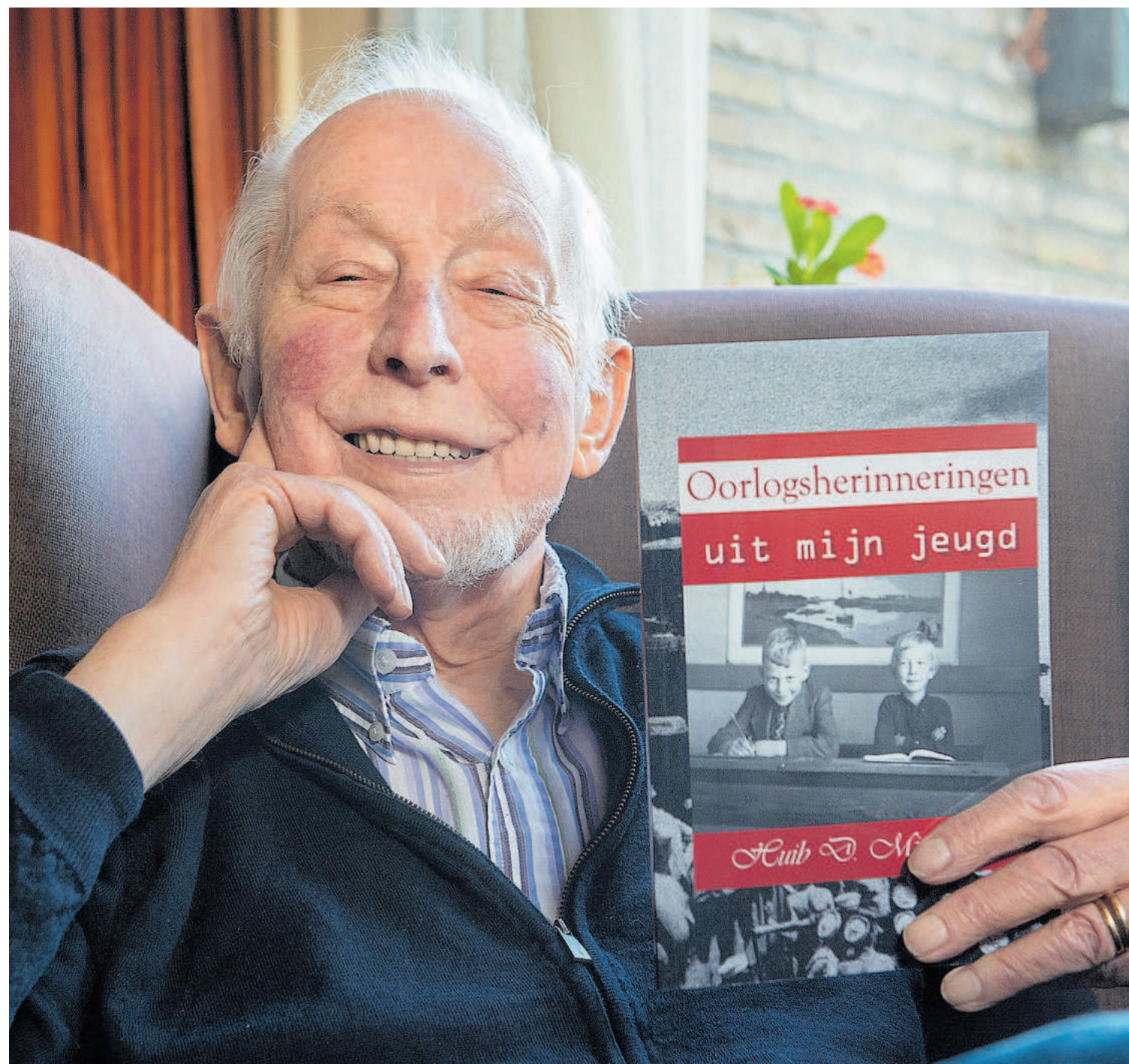
Minderhoud regeerde er soms met harde hand. „Dat moest ook wel. We hadden toen nog zevende en achtste klassers, dus ook jongens van 13, 14 die al rookten. Die lieten zich niks meer vertellen. Bij een vechtpartij op het schoolplein greep ik noodgedwongen keihard in. Dat moest ook wel, om orde en gezag te herstellen. Het is gelukkig bij die ene geweldadige keer gebeven.”

Minderhoud herinnert zich de rivaliteit met schooldirecteuren uit de andere zuilen, want leerlingen afsnoepen van elkaar was niet ongewoon. Eenmaal met pensioen werden de vijanden van weleer de grootste vrienden.

In 2007 ontving Minderhoud de erepenning van de gemeente Coevorden. „Ik hoorde vaak dat het moeilijk is als buitenstaander tussen de Coevordenaren te komen. Onzin, maar je moet jezelf wel geven. Maak deel uit van de gemeenschap. Daarin is Coevorden niets anders dan andere plaatsen.”

Minderhoud heeft zo de smaak van het opschrijven van persoonlijke herinneringen te pakken dat zijn nieuwe boek al min of meer in de maak is. „Ik ga verder waar ik geëindigd ben. Het eerste hoofdstuk begint met mijn opa, die eens de klas binnenstapte toen ik als 19-jarige net was begonnen. ‘Ik kom even kijken hoe jullie het doen’, zei hij tegen de leerlingen. Maar hij kwam natuurlijk om te zien of ik me redde. Na twintig minuten in de schoolbanken te hebben gezeten, stapte hij weer op. Maar niet voordat hij mij ‘jongen, je doet het goed’ had toegeluis- terd. Ik was toch zo trots!”

Het boek *Oorlogsherinneringen uit mijn jeugd* is te koop bij de Readshop in Coevorden en de drogisterijen Dinja en Annico in Dalen. Online is het te bestellen bij boekhandel Heijink in Hardenberg. Het kost 11,95 euro en de opbrengst gaat naar een dekenproject voor oudere alleenstaande vrouwen in Malawi.

Huib Minderhoud: „Na de dood van mijn vrouw Gerda in 2015 zat ik hier 's avonds maar een beetje te suffen.”